

Sapuna
ich-a
roti pr
U 14-16
i raz
veće.
ciane.

Neodpisani se dopisati na hrvatsku.
Preispisana se pismatnica po 5
čvor svaki redak. Oglašati od 8 re
duhova stoji 60 nm., za svaki redak
stoji 5 nm.; ili u službi opštovanja
na pogodbu se upravom. Novel se
učini postarskom naputnicom (as
tergo postale) na administraciju
"Nade Sloge". Ime, prezime i naz
ivlja početi valje tođno otinuti.

Komu list nedodjele na vreme,
tako je javi odpravnidba u oto
rom pisanju, na koju se ne plaće
postarino, ako se iskava; napisite:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rasta male stvari, a nasloga sve pokvarit." Nar. Pos.

Uredništvo i administracija nalaz
se u Via Farneto br. 14.

Na malo jedan broj 5 novč.

Istarski sabor.

IV. zasedanje.

II. sjednica dne 13. sept. 1892.

(Nastavak).

Predsjednik: prihodnjem molbu umirovljenog učitelja Trombetti-za, da mu se povisi mirovinja. Ide finansijalnom odboru.

Prijednik Gambini čita kod III. točke dnevnoga reda izvješće zemaljskoga odbora o djelovanju istoga od zadnjega saborškoga sjednici. Iz toga izvješća radijmo, da je potvrđen zakon za prireze, sa exonerom, dočim dečaku potvrdu drugo zakonske osnove; odbor jo učinio svoju gledajući talijanskoga učiteljstva, da bude sačuvana škola u Pomjanu, da se ustroji talijansko svenčilištite u Trstu, da budu izplavljene slavenke knjige za pušku školu itd.

Po pročitanom izvješću pita zastupnik Costantini, što će raditi, da nije jošte popunjeno mjesto ravnajudega učitelja na talijanskoj puškoj školi u Pazinu?

Prijednik Gambini odgovara mu, da je zemaljski odbor predložio zemaljskom školskom vjeću, da se premjesti ravnajuci učitelj Zaratin iz Poreča u Pazin.

Zastupnik Costantini zahvaljuje se na razjašnjenju. Žali, što škole oblasti nisu jošte uredile abnormalne odnosa na rečenoj školi.

Kod IV. točke dnevnoga reda izvješću zastupnik Babuder u ime finansijskoga odbora o obraćenu za god. 1891. zemaljsko školsko zaklado, te predlaže, da se odobri obraćen sa prihodom od for. 160.746.81 1/2 i sa jednakim razdom, te na viškom od for. 10.744.39 1/2, koji preostaje od proračunane svote od for. 171.491.

Kod glavne razprave reče zastupnik Mandić:

Visoki sabore!

Nenaravsko, nasilno, abnormalno stanje, u kojem se nalazimo mi s ove strane visoke kuce i osti, koje ovde zastupamo, traže izjavama i odlučnjima stradati, da se tomu zlu bar djelomično deskoči. Ti žalostni udobnici izjavili su također one naše negodovanje, što ga je izrazimo, nekolikočina, prvoj ovogodišnjoj sjednici prigodom predstave vladinoga zastupnika. Odnosito te označuju ponajbolje onaj današnji sukob između g. predsjednika i našeg druga g. Spinčića. Mi žalimo doduš, da je došlo do tog sukoba, ali s naše strane ne bijaše izjavili niti proučeno, a toliko samostosti morao bi i gosp. predsjednik u nama predstavljati, da se nedakemo od nikoga vredjati, ili da domo od bilo-koga tutet' zaušnice primati.

Zastupnik Spinčić hotio je na početku danasne sjednice, da popravi izjavu gosp. predsjednika, koju je pročitao na početku danasne sjednice, i kojom se ide za tim, da se očri profosa i zastupnika Spinčića u netočnim, izkrivljenim i neistinitim prikazivanjem poznatih Čgodaja u prvoj jednici ovoga sabora. Naš vriedni drug imade žalstvu iščekao je i očri, ali on imade i to pravo, da neštaši, zlobno i hototomno izopacenu istinu, izpravi. Vjerujte mi, gospođo, da je moj drug zaviknuo u prvoj jednici vladinom zastupniku ili onomu, koji ga smo žalje, „per ora“, da bi to on ovđe bez ikakva straha i bez obzira pred ikim otvoreno priznao. Al pašte toga tokao nije, imao je pravo i po našem pravilniku, da od sebe odbije klevetu, izrečenu sa predsjedničke stolice. (Zivio! Tako je i na klupah manjine).

Prije otvaranja ovoga zasedanja govorio je obnoveni, da će sve trajati jednu ili dve sjednice, da se zađoviti formalnosti, pak da će se sjednice odrediti do pod konac godine. To isto čitali smo u glasniku zemaljskoga odbora i učinje visokoga sabura; a u tom smislu izjavila se i

nekoja gospoda od većine. Učitelj svega toga došli smo kao valjda akoro svrvi nepravni i u čvorato misli, da se tuj radi o provizoriju, nipošto o redovitom zasedanju. Nu u zadnji hip, reč bi, da ste se, gospodo od većine, predomislili, to avujo osnovu ili program iznenada promjenili. Odludili ste naše neodobrivanje, da se imade sjeđanje zajednica svršiti bilo samo u jednoj redovitoj sjednici bez obzira, kako će se to obaviti i što će na to izvanjak evit krenuti: Na brzu ruku skrpali ste i smjeli razne obraćune i proračune, pak sve to mora se u jednoj sjednici skuhati, pojesti i prokuhati.

Provizorija dakle nećete, ali to sve vam pišta nepmaze, jer kao što je svakog drugog načinje, svaka nepravda jedino vremena učinjući i privremena, tako je, gospodo moja, i vaša vlastavica — jer nenaravski, naši i nezakoniti — samo provizorna. Ukinuti se mora, gospodo, prije ki kasnije. Savo ono, što je nenaravsko, prisilno, nezakoniti (Zastupnik Spinčić: ako će Bog!) Visoki sabore! Kano što je svim javnim poslovom, kojima upravlja, il u kojoj upliće svoje pravo naš zemaljski odbor, glavna svrha, da se školi našem narodu u ovoj pokrajini koliko je išlo moguće, tako je osobito školska uprava neperena na štetu istarskih Hrvata i Slovensaca. Na delu naše školske nači se zemaljsko školsko vjeće, sastavljeno skoro izključivo od naših najljubih narodnih profesionika. Glava ili predsjednik tega vjeća poznat je juve občenito kano protivnik svega, što je hrvatsko ili slovensko u ovoj pokrajini. On nepoznaje nego Talijane, i reč bi, da mu je jedina svrha, da se Talijani podignu na naš učeb, bilo il nebilo to pravedno i po samu državu koristno. Njemu uz bok stoji članovi tog vjeća, koji se u mreži do nas sa svojim predsjednikom podpunoma slažu. Ovomu vjeću podpredsjednik u kotarsku školsku vjeća, kojim upravljaju loše sluge goreg gospodara, u kojih sjede većinom naši narodni profesionici. Ali kano da nam nije dostatno naškodila ta vjeća prve i druge mulje, dolazi njim u pomoru, gdje samo to treba, naš zemaljski odbor. Taj odbor, sastavljen kano što je danas, ne pozna milosrdja, nezapa, što je zakon ni pravice, kad se radi o naših životnih pitanjih, kao što je upravo puško školstvo.

Ja neidem gospodo dalje, da je neidem gospodo dalje, da je došlo do tog sukoba, ali s naše strane ne bijaše izjavili niti proučeno, a toliko samostosti morao bi i gosp. predsjednik u nama predstavljati, da se nedakemo od nikoga vredjati, ili da domo od bilo-koga tutet' zaušnice primati.

Zastupnik Spinčić hotio je na početku danasne sjednice, da popravi izjavu gosp. predsjednika, koju je pročitao na početku danasne sjednice, i kojom se ide za tim, da se očri profosa i zastupnika Spinčića u netočnim, izkrivljenim i neistinitim prikazivanjem poznatih Čgodaja u prvoj jednici ovoga sabora. Naš vriedni drug imade žalstvu iščekao je i očri, ali on imade i to pravo, da neštaši, zlobno i hototomno izopacenu istinu, izpravi. Vjerujte mi, gospođo, da je moj drug zaviknuo u prvoj jednici vladinom zastupniku ili onomu, koji ga smo žalje, „per ora“, da bi to on ovđe bez ikakva straha i bez obzira pred ikim otvoreno priznao. Al pašte toga tokao nije, imao je pravo i po našem pravilniku, da od sebe odbije klevetu, izrečenu sa predsjedničke stolice. (Zivio! Tako je i na klupah manjine).

Prije otvaranja ovoga zasedanja govorio je obnoveni, da će sve trajati jednu ili dve sjednice, da se zađoviti formalnosti, pak da će se sjednice odrediti do pod konac godine. To isto čitali smo u glasniku zemaljskoga odbora i učinje visokoga sabura; a u tom smislu izjavila se i

pišmenih pritužba, već da mu je poznato kako je ljudstvo sa nadzornikom nezadovoljno. Eto, gospodo, na jednostavnu denuncijaciju, na prostu kleveretu hoćete, da se uništiti moralno i materijalno nevinu čovjeka jednostavno radi toga, što on neće da se izjavlji svomu rodu i jeziku, i što vrši poštovanje slijedećim.

Pitam vas, gospodo vlasnici, da mi kažete, koliko od vas bi izašlo čistih i nevinih, kad bi se htjelo vjerovati podlirim denuncijacijom i činom kleveretom? U ostalom je bi hotio biti onoga izmedju vas, koji bi mogao utvrditi, da su svi oni, koji se njim obde, također a njim podpunoma zadovoljni.

Drugi slučaj o pristranosti i nepravdi zemaljskoga odbora iz iste sjednice nastavio je putanju imenovanja jednoga učitelja puško škole u Crossu. Hodite li nećete, gospodo, morate priznati, da u gradu Crossu imade dvoje tradicije gradjana hrvatskoga jezika. Sav taj puk neima hrvatsku školu. Hrvatske djece dave se talijanskom podukom. U nastojanjima trati se obidno i poznavanje hrvatskoga jezika, ali to je samo pepeo u oči, kao što se je pokazalo i kod epomenutog imenovanja. Imenovan bijaše neki Zambotti, tudjinao, nevaran se Tirolac, koji nezna niti riedi hrvatski. (Dr. Volarčić: I sada bit će imenovan drugi takav). Ako nije tako postupanje očito gazažje pravice i zakona, tada ja u istini neznam, što je nepravda i nezakonitost.

Treći slučaj iz iste sjednice imade u putanju puško škole u Sv. Nedilji — občina Vižinada. Školsko tobož — a u istinu političko-društvo „Leg. nazionale“ otvara u čisto hrvatskom selu Sv. Nedilja talijansku pušku školu. Da je ta škola zamjenjena jedinom potalijanjenju hrvatske djece, ne treba mi valjda spominjati. Kod tega nečistoga posla priopćio je občina Vižinada, riječi: „činjeni, a zemaljski odbor dopustio je občini ne samo da adoptira neku javnu zgradu za redenu školu, već da dapaće dozvolio, da se razprodaje neko občinsko zemljište za poopravak te škole. Novo društvo „Leg.“ neka se štedi, a občinsko nek se troši u potalijanjenju svrhe!“

Cetvrti slučaj pristranosti i zlobne zemaljskoga odbora, podjedno nam ravnajući učitelju u Lovranu, glasoviti Vilim Grossmann i a. s. n. O tom čovjeku grust mi se skoro ne govoriti, jer bijašo u njegovih vrlo dvudjelnih sposobnostih i bezzavrsnom ponavljanju i u ovom visokom saboru toliko rođeno, da bi bio već davno zaslužio, da se ga iz službe otpusti. Zemaljsko školsko vjeće, urjevilo se o pravednosti i temeljitim priuštbama proti tomu, u zornom učitelju talijanske kraljevine (P.), prodložilo je zemaljskom odboru, da se toga dođi u Lovranu u istom vještavu premjesti. Ali jo! Naš slavni zemaljski odbor ne prisustvuje na taj opravdan prelog, jer da se tomu protivi prijateljnost i zakon. Govoriti, gospodo moja, o prijateljnosti kod čovjeka, koji je krv svim nomirovima u gradu Lovranu, koji se aramotno vlada i ponasa, koji se više bavi sa političkom agitacijom, kupovanjem glasova itd., nego li sa školom, to je doista više nego li smiješno. Zemaljski odbor hoće, da ga tamo drži (dr. Volarčić: more!) da spletari i usmjeruju onaj puk na korist umišljenog talijanstva; on točno, da imade tamo svoga konzula (Zastupnik Spinčić: Tako je!)

Potri slučaj pristranosti zemaljskoga odbora iz iste sjednice prikazuje nam se upravo kod puško škole u Lovranu. Pod ravnatelju tega glasovitoga Grossmanija bijaše u puškoj školi u Lovranu ustrojena talijanska paralela. Što nimalo, tko silom, a najviše varkom, znao je taj gospodin pomoći dvojice ili trojice tamodjih časnika pridobiti za tu paralelku toliko djece, da su na istu školsku oblasti odmah privolile. Tim načinom lovilo su nošu djece svake godine za talijansku školu, pak malo

po malo bijaše imenovana i druga učiteljska sila, a sada zemaljski odbor predlaže, da se imenuje i treća. U desetak godina stvorio je učitelj Grossmann je hrvatske puške škole talijansku paralelu sa dvima, a do malo valjda i sa trimi učiteljskim silama, došim je hrvatska ostala kako bije probitno sa jedinim učiteljem.

Tako se, gospodo moja, stvaraju talijanske škole u Istri pomoći zemaljskoga odbora, školskih oblasti i renegata à la Grossmann.

Kad tražimo mi za stotinu i stotinu naših djece komadić škole i učitelje, odgovara nam se napraviti: ne nema novca (Istina je: na klupah manjine).

Sjeti slučaj iz iste sjednice nastavimo u putanju promjštenja učitelja Kureta. U evakov pogledi uzoran učitelj u Šmarju g. Karat glasovao je kod nekih izbora u Pomjanu i slovensku stranku. „L'Istria“ ga neplaže i denuncira, školske oblasti to uvažile, te zemaljskom odboru predložile, da se Kureta radi kazno promjesti u Šmarju u Deksane; tako bi.

Pripadobite, gospodo, slučaj učitelja Grossmanija sa onim učitelja Kureta, pak mi kažite, imade li arca pravednosti ili nepristranosti u postupanju zemaljskoga odbora? Jednoga čititi i zagovara, premda je koli u službi toli izvan službe nevjedoga ukora ili kazne vredan, dođim proganja i kazni drugoga, koji se ju u školi i izvan škole hvalovredno ponatao.

(Slijedi.)

G O V O R

zastupnika Spinčića, izreden u III. sjednici istarskoga sabora dne 14. sept. 1892.

Visoki sabore!

Kako nas nepristrane povjest uči, Hrvati i Slovenci obitavaju već preko tisuću i dva sto godina u svih zemljah, u kojih i danas obitavaju, i u Istri.

Dolži su u nju u glavnom na dva puta: za seljenja naroda, kad se je načelo u ruci osvajalo zemlje i postjalo vlastnici njih, te za vrijeme turskih ratova, kad su Hrvati, vojujući za kralj čast i slobodu zlatnu, zadobili od namjesnika Isukrstovih, od rimskih papa, zaslavljeni naslov „predsjedje kršćanstva“, to kad su se neki njih selili iz drugih hrvatskih u ovu, opušteno po kužnji bolesti, zemlju.

U vrijeme njihova obitavanja u ovoj zemlji, oni su imali kojeđeta podneći, trpili su i pretrpili su mnogo — al jedva ima koja doba u njihovoj povijesti, u kojoj bi bili toliko trpili, koliko trpe u najnovije doba.

Već za rana dojata bili su oni više ili manje odbrgnuti od svoje bratje, od svoukupno hrvatske države; već za rana dojata ih pod tajansku vlasti — nisu bili avosi na svojom, i već to samo po sebi je trpja, već to je uzrok, da se narod nije mogao razvijati onako, kako bi inačice mogao; da je morao raditi više za drugo, nego li za sebe, al mu ipak ne bijaše tako zlo, kako je danas.

Prije vladali su svjetom drugi nazori, veliki slojovi pučanstva nisu niti znali za svoje ljudske pravne.

Prije ne bijaše mnogo uzakonjenih prava, ali ona, koja bijahu, poštivala su se.

Prije vladajući diktator, dinovnik, kojo bi narod uzdržavao sa svojim žuljevi, da mu pak potro mje njegova prava, da gase prema njemu zakon, da ga svimi načini zlostavljam, da mu namasnu gde i kako i koliko mogu krivica; bijaše i malo, i oni, koji bijahu, moradaju vršiti svoje dužnosti, zakonim im ustanovljeno — i ako se je bud od kud privišao, da se ih nedrže, vodilo se je proti njim stroge iztrage, i još strože se ih je kažnjivalo, ako se ih je krivimi obnašao.

Prije ne bijaše ustanava, po kojem bi mogli svi slojovi pučanstva sudjelovati u

zakonodavstvu nije bilo ravnopravnosti, po kojoj bi sv. ljudi, svi narodi, sv. jezici imali jednaku pravu — ali oni, koji su zakono stvorili, imali su deato više sreca za sve, nego li se ga ima danas.

Gospodar! Naš narod vrati svoje dužnosti, koje mu zakon nalaže. On daje svoj krvni pores, svoju sinove za vojsku. On plaća svakojako poreze i prirose, državne i pokrajinske, potrošarinu za državu i pokrajine na meso, pivo, rakiju; plaća svu silu toga, ne avo strane, kako nije ni izdaleka nikad plaćao.

A pri svem tom na mnogih mjestih neima niti crkve niti svećenika, niti škole niti učitelja. Za njega obstoje uredi, u kojih se ne postuje njegov jezik, u kojih se nemoga s uspjehom pritužiti, u kojih ne može održati svoje nevolje, tražiti pravo i pravu, iskriti zadovoljstvu površnjem pravu i potlačenom zakonom. Od njega se nesmiljeno tjeraju svakojako poreze i prirose, kako kaže i danas pročitana interpelacija dra. Ljginju i njegovog govor kod ezonera; neprastano plaće i još uvek je dužan; za dugove pobire mu se i najnužnije pokrotitne; zapljenjuju se njegove prirodnice, koje čekaju, kao oseba sunca, da se prehrani i obuče; daje se na državu njegovo nepokrotno, njegova imanja i prodaju u nizke, nikakve cene; baca se ga na cestu, da pak bude prosti radnik bez kuće i kudiča ili da uzme prosjačku palicu u ruke.

U vremenu njegovih državljanskih prava paoči se ga na sve moguće načine. Sa občinskim izbori zatočeno godine i godine, ako se misli, da bi on mogao pobediti. Razpušta se njegova zaštitna, imenuje se njemu nepovoljne občinske odboro ili povjerenike; u obće kod izbora izpušta se ga izbornih listinah, a mjesto njega uvrštuje druge neimajuće u njih prave, među njimi i takove, koji nisu austrijski državljanici; ne žalje se svim pozive; otežava mu se dolazak do birašteta; ne doje mu se da vidi, iako se priputa i da u potrebi prigori; njega se izključuje nezakonito, proti zakonu, da upravo samovoljno. Pauz se ga, grozi mu se, napada se na njih; izazivaju se ga na nerede, i to često po onih, koji bi imali red uzdržavati; kundakom se ga udara, vezuju se ga, vodi se ga u zatvore; krive se izvještajem o njem podstare; njemu prijaznici svjedoka neće se, da se pozivaju niti saslušavaju; osudjuju se ga za ništa ili skoro ništa na mjesecu i godine, i lišava roditelje svoje djece, žene svojih muževa; lišava se u obće obitelji najboljih radnih sila — i to sve čini se naglo, u razdraženosti, na više tajne naloge, s političkih i osobnih razloga, i oni, koji to čine, dobivaju pohvalne dekrete. Usuprot radi se posve protivno sa onimi, koji psuju, koji se groze, koji napadaju na naš narod, na njegove zastupnike, na njegove svećenike, na njegove ljudе.

Tu se pušta, da se ure i ure psuje, grozi, napada i riečmi i činom; pušta se, da se napadaju ponavljaju i opet dogadjaju, i to uz nehnaju prialost onih, koji bi imali na rod paziti i red uzdržavati; daje se netočno ili nikakve izvještaje o izgradnih; nonaznačuju se imena izgradnica, izmislju se kojetica, čim bi se okrivilo napadene; ukorava se one, koji vrše svoju službenu dužnost, budući napadene brane, budući proti napadačima u svojem djelokrugu postupaju.

Krvnju napadača na Hrvate i Slovence nastoji se svim mogućim načinim osmisliti, malom ili nikakvom proglašiti. (Dr. Clova nide glavom, a govornik mu odvarača) Saborski drug gospodin Cleve nide glavom, a ja mi volim, da imam za svaku, što tvrdim, dokazu. Riedko se pro forma, koga na par dana kazni; pretrgava se razprave, da se nezna kako, zašto i kada, ili se odustaje od razprave, jer se tobožno nemože kritica naći, u istinu jer se s višega odnosni nalog dobije.

U obću postupa se tako, da se i najmanje krvnjo Hrvata ne samo najstrožje kazni, nego i krvnjo pojedinaca baca na cieli narod; dođim se i već i velika krvnja Ne-Hrvata krije, zabašurje i baca na djece, te proglašuje kao djotinjarice.

(Pošto je govornik bio obraćen prema vodici, držio se jo dr. Vergottini način, nuk gleda prema predsjedniku, jer oni i tako nezna hrvatski — a zna jih —, i predsjednik odmah to ulovio, pak pozvao govornika, da se obrne prema njemu, koj u istinu hrvatski nezna. Govornik nijem je to primjetio, da tog propisa neima u pravilniku).

U duhu kršćanske nauke, po svojem zanimanju, bi svećenici, imenito viši duhovni pastiri imali ustati proti takovu postupku, upotrebiti sav svoj upliv, da se postupa kršćanski, da se postupa ljudski,

da se postupa provedio i zakonit i takoj posle proma Hrvatom i Slovencom.

Duh kršćanske nauke, obsimor na ljudi, sadržan je u kratkim rечima: "ljudi i skrivena svoga, kaku samoga sebe". On neponajno robova, neponajne razlikosti niti između naroda i naroda, niti između jezika i jezika. Svi su narodi jednak, u svim jezicima može se hvaliti Bogu, a kad se to može, onda se može i sve ostalo.

Nemaju malo primjera u povijesti bovjedovanja, gdje na rimski pape, gdje su biskupi ustali proti nasilnikom, tažili njihove bjezjedne, branili ljudene.

Ima ih i u Istri. Bilo ih još je stalno i na stolici papečkoj. Danas?... Ona svojom družbom no samo da se ne zasimlje za državljanska uzakonjena prava Hrvata, nego stoji sa svim, što ga okružju, na strani onih, koji ih krake, koji im ih ljuđe; ne samo da on i njegova bliznja družina daje izvanjskoga izražaja svojoj radosti nad nezakonitom i samovoljnim pobjedicama; ne samo da on upotrebjuje svoj upliv za jednu proti drugoj stranci; ne samo da njegovi savjetnici u kuću svojih i oblijeću po mjestih rade kao i on za jedno a proti drugom — nego on sam, sa svoje strane, zajedno sa svojom družbom izdaje tiskane i pisano i ustavne naloge proti pravom, koja uživaju Hrvati već stoljeća i stoljeća; pravom, danim im od apostolske stolice, koji dakle on neima niti pravico ukliditi; zabranjuje im onu službu božju, za koju su se borili kao pravi nabožnici apostola i Cesara de Nores i Adelaziz i mnogi drugi; proti njoj se usudio nijedan od njegovih predčasnika nista učiniti. U najnovije doba ide i dalje: niti u svojoj najbližoj blizini nedaje povjedati riedi božje niti citati blagovijesti, niti napovjedati svetaca u tijednu; niti učješta u župe, po većini hrvatske, tuđinoce svećenike, koji hrvatski neznađu. Pritužbe Hrvata on neće niti da duže, dođim je dovoljno, da protivnici njihovi gdje što rekaju ili napišu — makar to bila gola kleveta — proti onim svećenikom, koji živu među hrvatskim narodom i koji kao pravi njegovi pastiri u duhu prave kršćanske nauke s njim čute i zaupi rade, da ih premješta u mjesto u mjesto, da ih privremeno odstavlja od njihovih službi; da njim grozi i prieti, ako bi se usudili vrati svoja državljanska prava. On, probavljajući po polu dana čitanjem novina svakojakih, uzimaju za zlo našim, ako čitaju jedini istarski tjednik i paoči njegovo razriješenje, dođim nehnjeno motri, gdje se čitaju i najliberalnije i najkorjenije talijanske novine.

(Slijedi).

Glavna skupščina „Bratovšćine hrv. ljudi u Istri“.

(Nastavak.)

Čim je gosp. tajnik pročitao izvješće, ustanje se častni gosp. V. a c. a. K. o. f. a. n. d. a. kapelan u Sv. Mateju, te iznadi vrlo ugodno cieli skupščinu, izruši odboru svetu od 186 for. sa izjavom da se isti sabrati među nekajimi svećenicima Česi i Istri i česki i bogosloviji u Gorici. Dvoranom se različno veseli povoci: Živili Česi i Živila braća! Živilo Klošfanda!

Kod 8. točke čitao je blagajnik gosp. M. Grošman sledeće svoje izvješće:

Pregled gospodarenja

blagajnom družtvu „Bratovšćine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu od 3. sept. 1891. do 15. sept. 1892.

A. P r i h o d .

1. Ostatak blagajne od dne 2. septembra 1891.	for. 20.28
2. U ime godišnjih prinosa uniošilo	150.00
3. Prinosi utemeljitojih članova	220.—
4. Darovi	692.42
5. U ime interesah primilo se	300.20
6. Kao oprost od donititana	58.—
7. Dignuti iz štadionice u Kopru i na Kici, zatim kapital jedan površen	900.—
8. Akcija „Narodnog doma“ darovao Vinko Dubrovčić normalna vrijednost	100.—
9. Interesi štampodija Dobrilog za g. 1891.	3.00
10. Zaostalih interesra rađunalo se u imovinu više nego prošlo godine	86.—
11. Vrijednost knjigah ostavljenih oporukom od pokojnog Šoteta	25.—
12. Kod uredništva „N. S.“	80.40

Svota prihoda for. 2585.21

B. R a z h o d .

1. Podporab podijeljilo se u avoti od	840.—
2. Uzajmilo se raznim strankama	1410.—
3. Razni troškovi isnašahu	28.—
	Svota razhoda for. 2278.70
Od prihoda Rbr. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11.	for. 2841.75
Odbiv ukupni prihod razhoda Rbr. 1., 2., 3. u iznosu od	2278.70

Preostaje u blagajni for. 63.05

A od ukupnog ovog godišnjeg čistog prihoda Rbr. 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11.	1664.98
Odbiv Rbr. 1. i 2. u iznosu od	868.70
Povećala se imovina „B.“ od 8./9. 1891. do 15./9. 92. za for. 796.28	

Stanje imovine

družtva „Bratovšćine hrv. ljudi u Istri“ u Kastvu dne 15. septembra 1892.

1. Uloženo u posuđnjici u Kopru polag knjižice br. 37. (prema prošloj godini 400 for. manje)	for. 1800.—	
2. U Ričkoj štadionici (prema prošloj godini 800 for. manje)	886.—	
3. Jedna privatna zadužnica	1000.—	
4. Četiri	800.—	
5. Četiri dvoje po 400 for. jedna od 200 for. i jedna od 80 for.	1080.—	
6. Jedna privatna zaduž. od	250.—	
7.	200.—	
8.	200.—	
9.	100.—	
10.	150.—	
11.	50.—	
12.	40.—	
13.	30.—	
14. dvoje jedna od 400 for. a jedna od 100 for.	500.—	
15. Jedna privatna zaduž. od	300.—	
16.	80.—	
17.	80.—	
18. Zaklada štampodija „Dobrila“ (prema prošloj godini za 9 for. 06 nvđ. više)	105.39	
19. Zaostali interesi (prema prošloj godini za 85 for. više)	205.—	
20. Vrednost knjiga i ostalih družvenih stvari (prema prošloj godini za 25 for. više)	225.—	
21. Šest zaostalih kreditnog zavoda za Istru nom. vr. po 100 for.	600.—	
22. Dvoje obveznica državnog zajma sa lutrijom od god. 1880. nom. vr. po 100 for.	200.—	
23. Jedna državna obveznica papirne rente nom. vred. po 1000 for.	1000.—	
24. Dvoje državne obveznice papirne rente, nom. vred. 100 for.	200.—	
25. Tri državne obveznice srebrne rente n. v. à 100 for.	300.—	
26. Jedna državna obveznica srebrne rente nom. vred. à 50 for.	50.—	
27. Dvoje srebrke grada Ljubljane, nom. vr. à 20 for.	40.—	
28. Gotovine u blagajni danas dne 16. sept. 1892.	68.05	
29. Kod uredništva „N. Sloge“ (doposlati tamo od raznih stranaka) nalazi se za „B.“ sveta od	80.40	
30. Jedna privatna zadužnica	100.—	
31. Akcija „N. doma“, n. vr.	100.—	
	Ukupna sveta for. 9714.—	
	Ukupna daklo imovina „Br.“ iznalaša danas dne 15. sept. 1892. ovako:	
a) U gotovi	for. 7284.84	
b) U papirih	2490.—	
	Ukupna sveta iznalaša for. 9714.—	
	Od ukupnog ovogodišnje imovine u iznosu od	9714.84
	Odbiv prošlogodišnju ukupnu imovinu u iznosu od	8918.56
	Povećala se imovina „Br.“ za for. 796.28	
	(Dalje slijedi.)	

Zadnja rječ.

Đižto graju, gavrani,
Proti radu mome,
Proti dionicu, slavnom,
Rodi hrvatskom.
Kratito ga krstite
Šćavom i barbarem.
A ja ga li ljubiti
Jotto većim žarom!

Pjevat du mu pjevati
Sa zanosom svetim,
Da se sveti dušnjicom
Izdjejam kletnicu! —
Neka rado izvrgne
Borbli čile grudi,
Sloboda ne osviđe,
Gđe kry ne zarudi!
Još du njemu zagrimi,
Oj narode mila,
Znade li mi, što su ti
Divni predci bili?
Bili su ti grovani stup
Suprot divljih žeta,
Prokvo, to je harnost sad
Prosvjetljena sveta!

Nek so zatim tudjinstvo
Digne silno, jako,
Pa da meno vidjeti,
Gđe se nisam mako,
Gdje grijem zanosno
Milj barjak sveti,
Pripravam po poprištu
Za ideju mrijeti!

Eirkard Katalinić Jeretov.

Franina i Jurina

Fr. Ča biš rokū Jurino, vozari se na kapitan križnji okolo, ali oni š nijm? Jur. Valjda oni s njim, zač da je on veći gospodin.

Fr. Ma zli zajiki govore, da temu ni tako.

Jur. Teko kako?

Jr. Da gre on i njimi, zač da nema on Štančije.

Jur. Eh, neće ni njim krivo bit na.

Jr. To se zna, da ruka ruku pore.

Jur. To se već vidi i čuti.

Fr. Ma da bi roč, da nas je Frlan tako na nos ureja?

Jur. Zač da je on druge krv i druge sklati.

Fr. Tako mi smo broz poglavara.

Jur. Po majku svitu, trišto puti huje nego da smo broz njega.

Fr. Ča se neboji pravice božje?

Jur. Dragi ti, ča părati, da nima druge skribi leg na to mislit.

— * — * —

Fr. Ma da bi roč, da nas je Frlan tako na nos ureja?

Jur. Zač da je on druge krv i druge sklati.

Fr. Tako mi smo broz poglavara.

Jur. Po majku svitu, trišto puti huje nego da smo broz njega.

Fr. Ča se neboji pravice božje?

Jur. Dragi ti, ča părati, da nima druge skribi leg na to mislit.

— * — * —

Različite vesti.

Dječezanske vesti. U tržačansko-koparskoj biskupiji nastale su sljedeće promjene gg. svećenika: g. Iv. Benković imenovan je župnikom u Gročanu; g. Ante Puš ustoličen bijaš je župnika u Mošćenici; gosp. Fran Marčinko postao je župnikom na Vranji; gosp. Fran Stofan u tti pošao je upravljati župom u Dragu, na njegovo mjesto u Šternu ide upravljati župom gospodin A. Novaković; gospodin Jakov Leban pošao je iz Huma na kapeljaniju u Podgorje; g. Lovro Rakovac pošao je u Dragu, a g. Vatroslav Počivalnik iz Rojaca u Brezovici. Slijedeći mladomaničani idu kao duhović: g. Josip Elnic u Mošćenici, g. Šime Frulić u Oprtiji; g. Fran Pošpišil u Buzet; g. Josip Skalický u Gradcu; g. M. Skrbec u Rojaci, g. Lad. Havel u Lančiću, g. I. Marčinko u Milju.

Gosp. Liberat Štoković kapelan u Šalvoru položio je u petak župnički izpit.

Čestitamo!

Odbor za pripravu svećenoga bankota na čest Luki Švetou razvajile sljedeće poruke: Minuli su dnevi slovenskoga katoličkoga sastanka u Ljubljani. Žalidžo se postavio da je katolički sastanak na nekoj skrajnoj stanovljače, kojoj nas nemože dovesti do toliko soljenog iznenada. Bad protivno tomu, povećao se je razvod medju slovenskimi strankama. Sa žaljenjem moramo konstatirati, da je katolički sastanak u njegov prirođeni odbor proti našemu uzornomu družtu sv. Cirila i Metoda.

Sto se pokojnikom, da bismi, koja se može domovine povećati, slijedeće kraj. Daleko smotri takovih oblasti. Pokojnik sva svoje slike svoje sine dekne bude r

jednačiti s učiteljima, a vremena službe imalo bi se snizati na 35 godina. Tu će malbu odbor dobro motiviranu santivati i poslati na okolo po svih školama Istre na podpis. Drugi razni predlog bje, da se umoli o. kr. kot. školsko vijeće, neka opredijeli, koje će se štoštanje u budućoj školskoj godini rabići, pošto stvari više nijma da podaju, a novo se ne tiškaju.

Pošto se još time izspriječi dnevni red, digne predejnik oko 1/4 sata sjajniju.

Na to je sledio skupni objed, gdje se je u vescem družtu razgovor vratio ponajveć oko učiteljskog zravja i kad smo se oko 5 sati razšli, poželili smo si jedan drugomu lično zdravljivo do sretnog vidjenja u Dobrovici.

Toliko sam držao za shodno, da se u N. Slogi objavi, nebi li to potaklo i druge učitelje po Istri, da sljome društva ustruje.

Pišu nam iz Pazina dne 28. t. m. Dujudi mjesedni sajam u oktobru, držati će se u Pazinu u ponedjeljak dne 3. oktobra ove god. Ovokliko do znanja posjetiteljem sajma i svim onim, koje bi to zanimati moglo.

Listnica uprave.

Uplatili su nadalje za "Našu Slogu": K. Jos. Tar fr. 5. Z. I. Varvari nro. 30. J. A. Padeša f. 2. M. M. Zagrob f. 5. V. M. Rakovica f. 1.25. F. I. N. Salca f. 2. B. A. Altara f. 16. T. J. Stanić f. 2. Š. A. Novaki f. 5. O. N. H. Razin f. 8. V. I. Vrh f. 15. Š. P. Malinska f. 2. Glavarski Dobrinj f. 2 (uglavu). S. J. Metlika f. 5. G. P. Bederna f. 9. M. L. Diemo f. 2. Olt. Jastrob. f. 2.50. Čit. Pragrade f. 1.50. O. D. Pazin f. 2. M. V. Vodicic f. 2. M. I. Kopac f. 2.50. V. G. Ika f. 2. J. A. Volosko f. 2. M. S. Rieka f. 1. P. I. Grifano f. 2. K. Š. Lošinj f. 5. S. P. Lošinj f. 2. B. J. Trst f. 6. R. A. Vabriga nro. 50. K. B. Zadar f. 5. B. O. D. Rieka f. 2. K. P. Kallinovac f. 1. Čit. Gjuric f. 2. Čit. Bolovan f. 2.50. G. T. Krk f. 2. A. J. Sinj f. 5. Čit. Dubrovnik f. 2.50. B. Dr. I. Karlovec f. 5. B. I. Grifano f. 5. R. A. Novska f. 4.50. K. F. Bošk f. 5. M. G. Otočac f. 2.50. N. A. Pičan f. 2. 50. (Sluđi.)

Listnica u redničtvu.

Gosp R. K. J. u Z. Srdična Vam hvala. U slobodi i zajednički tražiti nam još štalu naroda, a tim i nas pojedinačno. Živili!

Javna zahvala.

Svim prijateljem i znancem, koji su se mene sjetili dne 25. tek. mjeseca prijedom moga ustoličenja, najzadračnije se ovim zahvaljujem*)

Mosćenice, 26. sept. 1892.

Antun Puž,
župnik.

* Čestitamo najzadračnije naknadno prijatelju i puku, pošto nam nebijašo ništa do sada o tom poznato. Op. ured.

U radionici klepara

GIUSTO BIASUTTI

oponomačenoga gradičnika vodova u željezničkim cjevima Via Barrera vecchia Trst broj 10 gradit i drži na skladištu kupajući u posudbi, sa stolicom na ill bez peći iz cinka čvrsto gradjene, to izvadja i drugo radno kleparstvo u načinu cijeno. Ilustrirani konci dobivaju se gratis. 10-52

Lutrijski brojevi

Dne 24. septembra	01 69 48 50 58
Bod	00 17 26 76 73
Grao	82 88 75 5 68
Dne 28. septembra	88 49 87 85 76
Briso	
Temeljar	

Novo racionalno ljetenje.
Svjetski glasoviti lečenik.
Neckoldovo, beč, Dekar.

Svim živčano bolestnim
preporuča se toplo n. 22. nakladi Izdavač
knjigice.

Roman Weßmann:
**O živčanoj bolesti i kapi, pred-
usretneču i liečenju iste.**

Bezplatno

se dobiva samo u lekarni Karla Zanetti
u Trstu. 10-10

Ulica sv. Katerina br. 3

Bogat izbor

počata od kaucuka i kovnih, jednostavnih i umjot-
ničkih počata za ured, razna urošavanja, kovnih
tablica za stanove, klise, tvorive, vinskih počata
za označavanje poslijeka, monogram, crnila no-
tisiravog za počate itd. za najniže cene. -- Pro-
prodavac i agenti dobiju dobar popust. U pokra-
jini tu pošiljku uz pouzeća.

G. BATTARA i dr.
TRST 10-53

ulica sv. Katarine br. 3.
Tvornica početa i sličnih predmeta.

ZIVIC i drug.

(Schiwitz & Comp.)

TRSTU, ulica Zonta br. 5.

preporučuju svoje mlinove i stiskar-
onice (preša) za maštenje grožđa, si-
saljke, cjevi, slamoreznice itd. izgra-
duju vodovode, tvornice, mlinove i
drugo. 8

Proletjetna liečitba.

Čaj "Tiau cvetja" (Millefiori).
Ostali krv. Izvrstno sredstvo kuda poči u Štolenu, kano i proti nepropriavitosti i hemoperidam. Je-
dan zamot za izloženost stoji 80 novi.

a dobije se odlikovanoj lekarni
PRAXMARER (telefon 207) "Ai due Mori".

TRST: Plaza grande. 18-52
Poštarsko pošiljku odpremo se odmah uz 55 novi.
ili toliko listovnih maraka. Pozor pred pravaren-
jem.

Skladište ulja, octa i sapuna
Ermano Marich-a

ulica Campanile br. 7. nasproti pra-
voslavne crkvi u Trstu. 15-18

Maslinovo ulje, vinski octat i raz-
novršni sapuni za paracije, En-
gizska soda, polirni i svetlo.

Evo to dobiva se najjednostavnije cene.

Naloži Slogu, ali pošiljku u

Komu list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.

U svaku pismu, u poštarnino, sko-
poljku, "Re"

Koma list je, tako to javi.